

Praha dne 11. prosince 2024
Č. j.: MZP/2024/710/4887
Vyřizuje: Mgr. Schichor
Tel.: 267 122 389
E-mail: marcel.schichor@mzp.gov.cz

Rozdělovník

ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ

**podle § 14 odst. 5 zákona č. 276/2003 Sb., o Antarktidě
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)**

Identifikační údaje:

Název: Expediční plavba do oblasti vzdálené od běžné civilizace v jachtařsky náročných podmínkách

Charakter činnosti: Předmětem činnosti je expediční plavba do jachtařsky náročné oblasti a prověření jachtařských schopností. Výsledkem plavby by měla být obsáhlá publikační činnost a prezentace České republiky v oblasti jachtingu. Dalším cílem činnosti je tvorba materiálů pro výuku jachtingu po technické, navigační a organizační stránce, prezentace plachtění jako ekologicky nenáročného a šetrného dopravy a vytvoření názorných příkladů astronavigace.

Kapacita (rozsah): Součástí plavby budou rovněž výstupy na pevninu a ostrovy za účelem dokumentace oblasti, pozorování, fotografování a krátké turistiky max. 5 km od místa výstupu. Činnost bude probíhat ve čtyřech samostatných plavbách. Jednotlivé plavby budou probíhat po stejných trasách. Maximální počet osob na palubě je 12.

Umístění činnosti: Souostroví Jižní Shetlandy, západní pobřeží Grahamovy země a přilehlé ostrovy severně od 67° jižní šířky. Jistá je návštěva ostrovů Nelson Island, King George Island, Half Noon Island, Deception Island (Whalers bay), Graham Island (břeh Gonzáles Videla), Enterprise Island a Goudier Island, dále je vytipováno dalších 6 míst pro možnou alternativní návštěvu (např. v závislosti na časových možnostech či povětrnostních podmínkách) - Deception Island (Telephone Bay), D'Hainaut Island (Mikkelsen Harbour), Melchior Islands, Graham Island (břeh S 64°53.52580', W 62°52.31677'), Argentine Island a Anvers Island.

Předpokládané**zahájení:** 27. 12. 2024**Předpokládané****ukončení:** 31. 3. 2025**Oznamovatel:** Daniel Drahoš, tř. Karla IV 502, 500 02 Hradec Králové**Společný zmocněnec:** Petr Rýva, Nad Okrouhlíkem 2291/5, 182 00 Praha 8**Zpracovatel oznámení:** Petr Rýva, Nad Okrouhlíkem 2291/5, 182 00 Praha 8

Hlavním účelem oznamované činnosti je návštěva jachtařsky náročných oblastí a prověření jachtařských schopností. Výsledkem plavby by měla být obsáhlá publikační činnost – prezentace schopnosti jachtařů plujících pod českou vlajkou dosáhnout nejnáročnějších cílů. Dalším cílem je prezentace České republiky ve schopnosti vyrovnat se námořním velmocem, prezentace plachtění jako ekologicky nenáročného a šetrného dopravy a vytvoření materiálů pro výuku jachtingu po technické, navigační a organizační stránce. Významným bodem bude vytvoření názorných příkladů astronavigace v oblastech, kde má astronavigace velká specifika. Na lodi bude probíhat běžná činnost spojená s provozem lodi a pobytem posádky na lodi. Na pevnině a ostrovech bude probíhat turistika, dokumentace místa, fotografování, pozorování živočichů. Stravování bude probíhat pouze na lodi. Na ostrovech se nepředpokládá žádné táboření, ani přespání. Maximální počet osob na palubě bude 12. Nebude zde prováděna žádná činnost, která by zasahovala do místního prostředí nebo by ovlivňovala místní ekosystém. Nebude prováděn žádný sběr neživých ani živých vzorků. Činnost bude probíhat ve čtyřech samostatných plavbách. Jednotlivé plavby budou probíhat po stejných trasách.

Na základě informací uvedených v oznámení o zamýšlené činnosti v Antarktidě (dále také „oznámení“), obdržených vyjádření a zjišťovacího řízení provedeného podle zásad dle ustanovení § 14 zákona dospělo Ministerstvo životního prostředí (dále také MŽP“) jako příslušný úřad podle ustanovení § 24 písm. f) zákona na základě ustanovení § 14 odst. 5 zákona k závěru, že činnost

„Expediční plavba do oblasti vzdálené od běžné civilizace v jachtařsky náročných podmínkách“

bude mít menší než malý nebo přechodný vliv na životní prostředí Antarktidy, a tedy nepodléhá počátečnímu vyhodnocení vlivů na životní prostředí Antarktidy ve smyslu § 15 zákona či všestrannému zhodnocení vlivů na životní prostředí Antarktidy ve smyslu § 16 zákona.

Odůvodnění:

1. Odůvodnění vydání závěru zjišťovacího řízení:

I. Charakteristika činnosti

Předmětem činnosti je expediční plavba do jachtařsky náročné oblasti a prověření jachtařských schopností. Výsledkem plavby by měla být obsáhlá publikační činnost a prezentace České republiky v oblasti jachtingu. Dalším cílem činnosti je tvorba materiálů pro výuku jachtingu po technické, navigační a organizační stránce, prezentace plachtění jako ekologicky nenáročného a šetrného dopravy a vytvoření názorných příkladů astronavigace. Plavba a návštěva pevniny a ostrovů bude probíhat na místech polárních stanic, místech historické lidské činnosti a turisticky navštěvovaných místech. Expedice bude mít jen velmi malý až zanedbatelný dopad na životní prostředí. Činnost bude probíhat ve čtyřech samostatných plavbách. Jednotlivé plavby budou probíhat po stejných trasách. Maximální počet osob na palubě je 12.

II. Umístění činnosti

Souostroví Jižní Shetlandy, západní pobřeží Grahamovy země a přilehlé ostrovy severně od 67° jižní šířky, plavba mezi těmito oblastmi.

Konkrétně se jedná o Nelson Island (kotvení lodi v blízkosti stanice, návštěva polární stanice Eco Nelson, procházka v nejbližším okolí stanice), King George Island (návštěva chilské polární stanice Base Presidente Eduardo Frei Montalva, krátká procházka v nejbližším okolí stanice a stanice Belinghausen), Half Noon Island (kotvení v zátocě ostrova, výstup na ostrov, procházka po ostrově v souladu s regulací), Deception Island (kotvení v zátocě Whalers bay, prohlídka bývalé velrybářské stanice bez vstupu do vnitřních prostor objektů a bez zásahu do objektů a všech technických prvků, kotvení v Telephone Bay, výstup na pevninu procházka po pevnině, dále vystoupení na břeh Whalers bay), D'Hainaut Island (Mikkelsen Harbour - kotvení v zátocě ostrova, výstup na ostrov, procházka po ostrově v souladu s regulací), Melchior Islands (kotvení uvnitř souostroví, návštěva argentinské polární stanice Melchior, krátká procházka v nejbližším okolí stanice), Graham Island (návštěva polárních stanic Gonzáles Videla (Chile) a Brown (Argentina), krátká procházka v nejbližším okolí stanic), Enterprise Island (vyvázání k vraku lodi Governoyen, prohlídka vraku, výstup na ostrov, procházka po ostrově, výstup na malé návrší nad vrakem lodi Governoyen), Goudier Island (návštěva polární stanice Port Lockroy, polární stanice je plně připravená na návštěvy cestovatelů a návštěva bude probíhat v souladu s jejich pokyny, kotvení v zátocě před stanicí), Argentine Island (návštěva ukrajinské polární stanice Vernadsky, kotvení v blízkosti stanice) a Anvers Island (návštěva polární stanice Spojených států amerických Palmer, kotvení v blízkosti stanice).

III. Charakteristika možných vlivů a odhad jejich velikosti a významnosti (z hlediska pravděpodobnosti, doby trvání, frekvence a vratnosti)

1. Vliv na ovzduší

Možnými emisemi do ovzduší jsou spaliny dieselového motoru lodi Ford Marine 135 hp (spotřeba cca 6 l/hod), který bude používán pouze, pokud si podmínky vynutí použití motoru místo plachet, spaliny dieselového agregátu pro výrobu elektrické energie používaného jen jako záložní zdroj (jako zdroj elektrické energie jsou instalované solární panely o výkonu 600 W) s minimálním časem provozu, dále spaliny přívěsného motoru člunu (s benzínovým motorem o výkonu 4 hp a nádrží o objemu 2 l s dobou provozu méně než 10 hodin za celou výpravu) a dieselového topení s malou spotřebou nafty cca 0,5 l/hod a s dobou použití cca 4 hodiny denně. Jedná se o málo významné a přechodné negativní vlivy.

2. Vliv na vody

Loď je vybavena zásobníky na pitnou vodu v objemu 3 500 l, které budou naplněny na jihoamerické pevnině a jsou dimenzované tak, aby stačily na celou plavbu. Ve výjimečných případech bude voda nabírána z místních zdrojů (tajících ledovců a místních rezervoárů) s předpokládaným množstvím cca 200 l za celou plavbu. Voda bude odebírána postupně a v malém množství (po kanystrech). Sladká voda nebude používána k čištění lodi, bude použita k základní osobní hygieně, pití a vaření. Kontaminace mořské vody způsobená provozem motorového člunu se závěsným motorem představuje přechodný (nevýznamný) vliv. Konstrukce lodi je vytvořena tak, že veškeré vypouštění jakýchkoli kapalin mimo loď je možné pouze přečerpáním přes přepážku nad vodoryskou lodi. Tento systém je primárně určen pro ochranu lodi proti nežádoucímu vniknutí vody do lodi, ale funguje také jako ochrana proti nechtěným únikům. K příbřežní plavbě se bude využívat člun se závěsným motorem o výkonu 4 hp, v provozu bude méně než 10 hodin za celou výpravu (předpokládaná spotřeba cca 10-20 l). Optimální údržba a přísné servisní podmínky zabezpečují maximální bezpečnost provozu člunu. Odpadní vody vznikající na lodi budou zásadně vždy bez přítomnosti chemikálií, resp. pouze za použití ekologicky odbouratelných čisticích prostředků a bez zbytečného obsahu živých médií pro bakterie, jako je například celulóza z toaletního papíru (povinnost separovat použitý toaletní papír). Rozdrcené potravinové odpady a splaškové vody budou vypouštěny do moře v souladu s Protokolem o ochraně životního prostředí ke Smlouvě o Antarktidě (Madridským protokolem). Vzhledem k omezeným zásobám na lodi se předpokládá likvidace pouze malého množství odpadu, v řádu maximálně jednotek kg denně. Jedná se o málo významné a přechodné negativní vlivy.

3. Vliv na faunu, flóru a ekosystémy

Na pevnině a ostrovech bude probíhat turistika, dokumentace místa, fotografování, pozorování živočichů. Na ostrově se nepředpokládá žádné táboření, ani přespávání. Území pohybu jsou místa lidmi běžně navštěvovaná a nejsou situována ve zvláště chráněných oblastech. Nebude zde prováděn žádný sběr živých a neživých vzorků. Riziko introdukce nepůvodních (mikro)organismů bude minimální a velmi nepravděpodobné, protože bude provedena pečlivá

kontrola veškerého nákladu a následně minimalizováno vynášení jakýchkoli materiálů mimo loď. Jedná se o málo významné a přechodné negativní vlivy.

4. Vliv na horninové prostředí

Na pevnině a ostrovech bude probíhat turistika, dokumentace místa, fotografování, pozorování živočichů, nebude zde probíhat žádný zásah do horninového prostředí. Nebude zde prováděn žádný sběr vzorků. Jedná se o málo významné a přechodné negativní vlivy.

5. Vliv na půdu

Nedojde k žádnému záboru půdy, ani k žádné, byť dočasné stavbě. Jakékoli nežádoucí situaci kontaminace půdy nevhodnou manipulací s palivy a mazivy předchází řádné proškolení personálu na manipulaci s těmito látkami, bezpečné uskladnění a správná manipulace s palivem i všemi spalovacími systémy. Dále budou zajištěny dostatečné zásoby prostředků pro sanační zásahy, a to zejména možnost okamžité aplikace dostatečného množství hydrolyzovaného perlitu či jiného prostředku vhodného pro aplikaci na uniklé ropné deriváty. Tyto prostředky budou bezprostředně po použití z prostředí ihned odstraněny. Nebude zde prováděn žádný sběr vzorků. Jedná se o málo významné a přechodné negativní vlivy.

Všechny výše uvedené a popsané vlivy byly příslušným úřadem uváženy s ohledem na velikost a prostorový rozsah vlivů, povahu vlivů, intenzitu a složitost vlivů, pravděpodobnost vlivů, předpokládaný počátek, dobu trvání, frekvenci a vratnost vlivů činnosti na životní prostředí Antarktidy. Popis těchto vlivů byl uveden v oznámení a je uveden i v tomto závěru zjišťovacího řízení. Po zhodnocení vlivů činnosti je patrné, že zamýšlená činnost nemůže mít samostatně, v kumulaci mezi sebou ani v kumulaci s jinými činnostmi ani malý nebo přechodný vliv na životní prostředí v Antarktidě. V rámci oznámení jsou uvedena opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů činnosti. Tato opatření budou v rámci zamýšlené činnosti respektována. Dočasné vlivy budou časově omezené a akceptovatelné, po dokončení výpravy odezní. Jedno z vyjádření v rámci zjišťovacího řízení obsahuje požadavky směřující jako podmínky do následného povolení MŽP (ve smyslu § 10 odst. 1 písm. b) zákona), přičemž vlivy zamýšlené činnosti na životní prostředí Antarktidy označuje za menší než malé nebo přechodné, ostatní obdržená vyjádření jsou bez připomínek. Na základě výše uvedeného byl tedy učiněn závěr, že činnost bude mít menší než malý nebo přechodný vliv na životní prostředí v Antarktidě.

2. **Úkony před vydáním závěru zjišťovacího řízení:**

MŽP obdrželo dne 18. 10. 2024 na základě § 14, odst. 1 a 2 zákona oznámení o zamýšlené činnosti „Expediční plavba do oblasti vzdálené od běžné civilizace v jachtařsky náročných podmínkách“ v Antarktidě zpracované v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce Ministerstva životního prostředí č. 104/2004 Sb., kterou se provádí zákon o Antarktidě a o změně některých zákonů. Oznámení bylo následně doplňováno a jeho finální podoba byla předložena dne 27. 10. 2024. Oznámení MŽP na základě § 14 odst. 4 zákona dne 6. 11. 2024 zveřejnilo způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to v Informačním systému EIA na internetových stránkách

www.mzp.cz/eia, v sekci „Záměry mimo území ČR“, pod kódem záměru MZP076M. K datu 22. 11. 2024 obdrželo Ministerstvo životního prostředí k oznámení celkem 5 vyjádření.

3. Seznam subjektů, jejichž vyjádření příslušný úřad obdržel v průběhu zjišťovacího řízení:

- Ministerstvo životního prostředí, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
- Ministerstvo životního prostředí, odbor geologie
- Ministerstvo životního prostředí, odbor cirkulární ekonomiky a odpadů
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany vod
- Ministerstvo životního prostředí, odbor politiky ochrany klimatu

4. Vypořádání vyjádření obdržených v průběhu zjišťovacího řízení:

Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků ze dne 14. 11. 2024

Z pohledu odboru lze označit vliv zamýšlené činnosti na životní prostředí Antarktidy za menší než malý nebo přechodný ve smyslu zákona. Dále v souvislosti s pohybem v pobřežních vodách Antarktidy a výstupem na pevninu ve vybraných lokalitách uplatňuje odbor požadavek následující podmínky k provádění činnosti v Antarktidě ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) zákona:

1. Při pohybu plavidla včetně doprovodného plavidla (člunu) bude v případě setkání s kytovci (všechny druhy řádu Cetacea) postupováno v souladu s metodickou příručkou IAATO Cetacean Watching Guidelines.
2. Při užívání dronu (viz informace uvedená v části 6.3 oznámení) bude vždy dodržována dostatečná vzdálenost od všech jedinců či skupin živočichů, jejich stanovišť a hnízdišť, a to tak, aby nedošlo k jejich jakémukoliv vyrušení. Užívání dronu bude celkově omezeno pouze na pořizování panoramatických záběrů, nikoliv na sledování či zabírání jedinců či skupin živočichů (ať již na souši či ve vodě) z bezprostřední blízkosti.

Odbor ve svém vyjádření uvádí, že považuje vliv navrhované činnosti na životní prostředí Antarktidy za menší než malý nebo přechodný ve smyslu zákona. Uvedené požadavky odboru směřují do povolení Ministerstva životního prostředí podle ustanovení § 8 zákona.

Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru geologie ze dne 7. 11. 2024

Neuplatňuje žádné připomínky.

Vzhledem k obsahu vyjádření ponecháno bez komentáře.

Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru cirkulární ekonomiky a odpadů ze dne 20. 11. 2024

Neuplatňuje žádné připomínky.

Vzhledem k obsahu vyjádření ponecháno bez komentáře.

Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru ochrany vod ze dne 20. 11. 2024

Neuplatňuje žádné připomínky.

Vzhledem k obsahu vyjádření ponecháno bez komentáře.

Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru politiky ochrany klimatu ze dne 7. 11. 2024

Neuplatňuje žádné připomínky.

Vzhledem k obsahu vyjádření ponecháno bez komentáře.

Do závěru zjišťovacího řízení lze také nahlédnout v Informačním systému EIA na internetových stránkách www.mzp.cz/eia, v sekci „Záměry mimo území ČR“, pod kódem záměru MZP076M, resp. přímo na následujícím odkazu ([Expediční plavba – Antarktida](#)).

Závěr zjišťovacího řízení nenahrazuje závazná stanoviska ani vyjádření dotčených správních orgánů, stejně tak ani příslušná rozhodnutí, povolení či souhlasy vydávané podle zvláštních právních předpisů. Závěr zjišťovacího řízení není rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence

v z. Ing. Petr Slezák

zástupce ředitele odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence

podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

Vážený pan Petr Rýva

Eliášova 5, 412 01 Litoměřice

Odbory MŽP na vědomí:

odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků (odbor 630)

odbor geologie (odbor 720)

odbor mezinárodních vztahů (odbor 730)